

TURPINĀS AKTIVITĀTES REĢIONOS

RĒZEKNĒ

Saruna ar aktivitātes vadītāju Sandru Gerenovsku.

Jums Rēzeknē 26. janvārī bija pasākums projektā, mutvārdu žurnāls "Es mīlu Latviju", kādas tēmas tur pārrunājāt?

Informējām un pārrunājām izmaiņas dažādos likumos un noteikumos, kuri stājas spēkā ar 1. janvāri. Piemēram, izmaiņas 2. pensiju līmeņa darbībā, izmaiņas vecāku pabalsta piešķiršanā, bezdarbnieka pabalsta piešķiršanā. Piedalījās 41 dalībnieks.

Pastāsti, kā tev izdodas cilvēkus ieinteresēt apmeklēt šos pasākumus, tu iepriekš viņus apziņo, lai nāk un piedalās?

Mutvārdu žurnālus parasti cenšos organizēt tādā laikā, kad var atnākt vairākums, jo bezdarbnieku mums tikpat kā nav. Piemēram, decembrī organizēju tajā dienā, kad iekrita arī atvadas no vecā gada. Cenšos stāstīt vienkāršā valodā, pārjautāju, vai saprata, bieži atgriezās pie tēmas un pārrunājam, paanalizējam.

Kā viņi uzzina, kad būs kāds pasākums?

Es daru tā: izlieku informāciju uz ziņojumu dēļa, bet, tā kā daudzi ikdienā strādā un nav iespēju tik bieži iegriezties biedrībā, tad es visiem, kuriem ir mobilie, paziņoju caur internetu, bet tiem, kuriem nav, ja dzīvo ārpus Rēzeknes, tiem sūtu īsu vēstuli ar paziņojumu, ka notiks tāds un tāds pasākums tikos un tikos, lai atbrauc un piedalās. Šāda apziņošana mums aizņem apmēram divas stundas.

Tad jau sanāk tev papildus darbs, šāda individuāla pieeja.

Nu kāds papildus darbs, es tā daru jau sen, visi pieraduši. Arī tajā projektā, kurā katram nedzirdīgajam sūtīja informējošus bukletus par gaidāmajiem pasākumiem, es vienalga turpināju ziņot šādi, jo visi pieraduši un gaidīja.

Kādi cilvēki nāk uz konsultācijām un ko vēlas noskaidrot?

Ar konsultācijām ir citādi, jo, redz, visi pieraduši, ka viņu vietā tās birokrātiju lietas izdara cits. Es daru tā: piemēram, iepriekšējā mēnesī es jau izvēlos tēmu, tad skatos, kuram tā būtu tuvāka, nepieciešamāka, un tam cilvēkam tad paziņoju: tad un tad, tikos un tikos lai viņš ierodas pie manis. Viņš atnāk, un es saku: nu tā, draugs, tagad drusku pastrādāsim. Un tad tik uz priekšu, sākumā viņam parādu paraugus, izskaidroju, tad saku: pamēģināsim tagad paši tās veidlapas aizpildīt!

Kopā mācāmies aizpildīt. Tad iedodu viņam līdzi, lai viņš varētu uzrakstīt pats bez tulka palīdzības nu kaut vai pašus vienkāršākos iesniegumus.

Uzjautrināji, šķiet, ka reizēm tev īstas kara viltības jāizgudro.

Savādāk nevar - ja neder šie paņēmieni, tad ir jāmeklē citi. Kādā citā projektā biju mēģinājusi "baidīšanas" metodi, dažiem ar biežāku ādu laba metode! Cilvēkam pasaka: nenāksi tagad, kad ir iespēja un projekts nodrošina konsultācijas par velti, tad vēlāk, kad tev pašam vajadzēs, rakstīsi pats.

Ar tiem, kuri m ā c ģ j u š i e s latviešu skolā, mazāk problēmu, bet ar tiem gan grūti, kuri gājuši krievu

skolā, sākumā vispār mācāmies rakstīt latviešu burtus, tad pašu iesniegumu vai ko citu.

DAUGAVPILĪ

Uz jautājumiem atbild Elvīra Čaika, aktivitātes vadītāja.

Kādi cilvēki nāk uz latviešu valodas konsultācijām un ko viņi vēlas uzzināt?

Uz konsultācijām par latviešu valodu nāk cittautieši, kuri vēlas uzzināt, kā pareizi uzrakstīt iesniegumus, paskaidrojumus, visdažādākos dokumentus, kas saistīti ar nodarbinātības jautājumiem.

Kādā līmenī cittautieši jūsu biedrībā vispār pārzina latviešu valodu?

Ir grūti, bet viņi tomēr cenšas rakstīt. Jāatzīst, no sākuma viņiem bija kauns, ļoti daudz kļūdu bija.

Un tu iedrošināji, vai ne?

Nu protams!

Vai nevari pastāstīt kādu konkrētu gadījumu? Kādi cilvēki vairāk nāk, veci vai jauni, vīrieši vai sievietes?

Uz konsultācijām nāk līdz pat pensijas vecumam, gan vīrieši, gan sievietes.

Mums bija tādi gadījumi, ka nedzirdīgajiem vajadzēja uzrakstīt iesniegumu, piemēram, par to, ka grib iestāties biedrībā, bet viņi to neprata. Pat nezināja manu vārdu un uzvārdu.

Un kā ar pasākumiem? 19. janvārī jums bija interešu klubs "Es gribu būt Latvijas pilsonis"?

Daugavpīlieši mācās Latvijas himnu

Visiem patika tas, ka varēja mācīties valsts himnu, ne tikai nelatvieši, bet arī latvieši mācījās.

Bija arī informēšana par to, kas ir Satversme, protams, arī nelatvieši mācījās, mēs no sākuma nelatviešiem krievu valodā izskaidrojām.

☐ Vai krievu zīmju valodā?

Jā. Mēs ar tulku vienmēr no sākuma skaidrojām krievu, pēc tam latviešu valodā. Jo mums jau te pārsvarā vairāk ir krieviski runājoši cilvēki. Ja runāsim tikai latviski, viņi daudz ko nesapratīs.

VALMIERĀ

Valmierā 26. janvārī notika latvisko tradīciju vakars „Sērsnu laiks”. Bet 29. janvārī mutvārdu žurnāla „Es mīlu Latviju” tēma bija patriotisms un slavenie Latvijas hokeja fani. Par savu fanošanu un to, kas viņus pamudina to darīt, pastāstīja fani no pašu biedrības. Atvēlēsim vienai no viņiem pateikt dažus vārdus arī šeit.

Uz jautājumiem atbild Iveta Lāce.

☐ Vai vari pastāstīt, kāpēc mutvārdu žurnāla „Es mīlu Latviju” pasākumam izvēlējāties tieši šādu tēmu – par Latvijas hokeja faniem?

Tāpēc, ka sports popularizē valsti vairāk nekā visas PR kampaņas un Ārpolitikas institūti kopā. Fani savukārt ir valsts iedzīvotāju kultūras spoguļi; par Latvijas faniem daudz runāts ārzemju presē, un arī fanu kustība ir reizēm politiska, kā, piemēram, balsojumā pret iestāšanos ES. Fani reizēm ir vienīgie, kas patiešām no sirds dzied LV himnu. Fanošana vislabāk ļauj izjust piederību Latvijai.

☐ Kā jūsu auditorija uztvēra šo tēmu, bija pārsteigti?

Jā, un ar interesi klausījās, jo daudzi nezināja par fanu kultūru, par paradumiem, par tradīcijām arēnā, nezināja, ar ko atšķiras futbola fani no hokeja faniem un tamlīdzīgi.

Pasākumā mēs bijām trīs fani, kuri stāstīja savus iespaidus – es, mans vīrs Māris un Aivars Purmalis no mūsu biedrības. Mēs ar Māri jau esam

fanošanas veterāni, bet 2006. gadā Rīgā arī Aivars Purmalis bija uz Pasaules čempionātu, redzēja to daudzgalvaino, krāsaino pūli un bija aizgrābts no tā skata! Aivars visu mūžu tikai pa TV sportu bija skatījis, bet mēs viņam dzimšanas dienā uzdāvinājām biļetes, un viņš bija laimīgs, ka savā mūžā pirmo reizi redz savām acīm īstu hokeju un arī visus košos fanus, lielos karogus, šausmīgo troksni, visu to atmosfēru, ko nevar aprakstīt, kas katram pašam jāizjūt.

☐ Kad un kāpēc tu pati sāki fanot?

Es vienkārši respektēju vīra aizraušanos, neīgņojos, ka viņš stundām pa TV skatās futbolu un hokeju. Tad Latvijas futbola izlase tika uz Eiropas čempionāta finālturnīru Portugālē un vīrs ierosināja braukt. Un, tā kā visu daru pamatīgi, gāju uz visām spēlēm un auroju līdz aizsmakumam. Ar to pašu arī saslīmu. Un nevis ar aizsmakumu, bet gan ar fanošanu. Diemžēl Latvija futbolā vairs neko neparādīja, tā nu pārmetāties uz hokeju. Vispār jau hokeja fani ir artistiskāki, izdomas bagātāki uz kostīmiem, bet futbolā vairāk ir tieši fanu savstarpējās cīņas stundu pirms spēles - kura arēnas puse pārblaus pretinieka fanus.

Latvijas fanu pūli visi ir kvēli Latvijas fani un līdz ar to patrioti.

Mūsu barā bija arī krievi un pat čečens, kurš fanoja daudz karstāk par remdenajiem latviešiem.

Kāds no faniem teica tā: nu nepatīk man futbols, jo švaki tie mūsējie spēlē, bet es jau esmu Latvijas fans, nevis futbola fans.

☐ Vai, cik skaisti pateikts! Vai nevari pastāstīt kaut ko par otro jūsu biedrībā organizēto pasākumu janvārī?

Mēs noorganizējām latviešu tradīciju vakaru „Sērsnu laiks”, tas notika 26. janvārī. Sērsnu laiks faktiski ir martā, bet tas pats ir arī laiks ziemas pārejai uz pavasari, līdz Lieldienām. Pasākumā zīmējām, stāstījām seno latviešu gada iedalījumu gadskārtās. Ir četri gadalaiki un astoņas gadskārtas.

☐ Un kā jūsu biedrībai veicas ar konsultācijām latviešu valodā? Par kādiem jautājumiem cilvēki vēlējas saņemt konsultācijas?

Ja mēs paņemam kaut vai Zemesgrāmatas apliecību un palasām - katrs otrais vārds ir nesaprotams! Piemēram, par īpašuma nodokli dzīvoklim zem mājas zemes “domājamās daļas” – nu nespēj nedzirdīgais saprast, kas tā par zemes daļu, kura ir domājama!

Tad vēl – ar jauno gadu mainījās elektrības maksāšanas sistēma, visiem ir piesūtītas vēstules un jauni kvīšu paraugi, katrs otrais nāk un prasa, lai paskaidro, kas tas par jaunu līguma numuru. Tik svarīgās lietās cilvēki grib pilnīgu skaidrību, baidās kaut ko pārprast.

Vēl viens piemērs: pašvaldība izdod saistošos noteikumus, kam pienākas kāda sociālā palīdzība, un tur ir tādas tabulas, kā aprēķina “trūcīguma līmeni” - daudziem neskaidri termini, piemēram, “vienā saimniecībā dzīvojošiem” – nu un cilvēki brīnās, ka viņi taču dzīvojot pilsētā, dzīvoklī, nevis lauku „saimniecībā”. Un tādu neskaidrību ir ļoti daudz.

TU ESI ĪPAŠS!

Tāda bija tēma vienai no interesantākajām lekcijām projekta ietvaros notikušajā seminārā „Vienādas iespējas visiem”, kurā piedalījās biedrību un projekta aktivitāšu vadītāji.

Semināra nodarbību tēmas bija sagatavotas atbilstoši projekta tēmai – par etnisko integrāciju, par to, kā motivēt cittautiešus iesaistīties integrācijas pasākumos, mācīties latviešu valodu, iegūt pilsonību.

Semināra pasākumi ilga divas dienas, katru dienu notika divas lekcijas un divas paneldiskusijas, kurās dalībnieki varēja apmainīties ar pieredzi, diskutēt un atklāt jaunus atziņas un pieejas etnisko problēmu risināšanai vietējā nedzirdīgo kopienā.

Savukārt aktivitāšu vadītāji ieguva praktiskas un nepieciešamas zināšanas, piemēram, psiholoģijā, lai sekmīgi varētu veikt savus uzdevumus projektā. Lekcijās uzsvars tika virzīts uz psiholoģisko analīzi, uz to, kā motivēt vietējos nedzirdīgos cittautiešus iekļauties valstī, savā organizācijā utt. notiekošajās norisēs, piedalīties nedzirdīgo kopienas dzīvē un latvisko tradīciju pasākumos.

Galvenais, kas jāatceras: šādi iekļaušanai jāno tiek pilnīgi brīvprātīgi, nevienam neko nedrīkst uzspiest.

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība. Šis materiāls ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par šeit ievietoto materiālu saturu pilnībā atbild to autors Zigmārs Ungurs, un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības viedokli.